

Ochtendbijeenkomst, 3 april,
2de Paasdag.

Goedenmorgen vrienden.

Op deze 2de Paasdag willen wij weer even spreken over het Paasgebeuren. Het zal duidelijk zijn, dat we ons met het lijden niet meer behoeven bezig te houden. Daarover hebben vrijdag uitreikend gesproken. Bovendien zijn er andere punten, die meer belangwekkend zijn.

Op Pasen herdenken we natuurlijk in de eerste plaats het gebeuren van de herrijzenis. Men viert het feit, dat Jezus is opgestaan uit de doden. Een gebeurtenis, die ongetwijfeld religieus een zeer grote waarde heeft. Maar, vrienden, er staat iets toegenover. Deze Paasgebeurtenis nl.-opzienbarend als zij dan is volgens de evangeliën- is nergens geboekstaafd. Niemand kan met zekerheid zeggen (historisch!), of Jezus nu herrezen is of niet. En wat meer is, we kunnen zelfs niet historisch aantonen, dat Jezus heeft voortgeleefd. De enige "bewijzen" (en die zijn dan ook nog dubieus), die t.o. hiervan worden gegeven, danken wij aan de Islam, waar men nl. vertelt, dat Jezus is weggetrokken naar het Oosten en daar nog een tijd lang als heilige en kluisenaar heeft geleefd. Men toont u zelfs daar nog een graf van de heilige Jezus. In hoeverre we dus historisch hierover kunnen praten is een heel grote vraag.

Wanneer ik dan ook vanmorgen een paar gegevens naar voren wil brengen, die u misschien niet allen precies zo kent, dan doe ik dat wel in de eerste plaats vanuit de kennis, die wij geestelijk daaromtrent hebben kunnen vergaren. Ik kan mij helaas niet op stoffelijk bewijsmateriaal hierbij baseren. En een geloofskwestie-dat zult u ook begrijpen-zal zeker geen bewijs verder nodig hebben of verdragen. De feiten dan :

Jezus is inderdaad gestorven aan het kruis. Het lichaam is inderdaad door de geest verlaten. En ofschoon we het er niet mee eens zijn, dat het precies drie dagen is geweest, voordat het graf verlaten werd aangetroffen, zijn we ervan overtuigd, dat Jezus inderdaad in verheerlijkte vorm op aarde is teruggekeerd. Het bewijs daarvoor- ik wil het kort nog even aanstippen- is in de eerste plaats: het licht, dat gezien wordt, wanneer het graf wordt geopend. We weten allemaal, dat wanneer iemand in een toestand van grote vergeestelijking verkeert, er nu eenmaal een verandering van de intermoleculaire situatie plaatsgrijpt, waardoor de aura sterk zichtbaar wordt. Wanneer deze vergeleken wordt bij zonlicht (en voor zover we hebben kunnen nagaan was dat inderdaad het geval), dan is daarbij een hoge trilling, n.l. de violettrilling aanwezig.

In de tweede plaats : Jezus moet nog ingaan tot de Vader en hij mag vóór die tijd niet beroerd worden. Dat is logisch, want iemand, die in een dergelijke toestand van ver verheven bewustzijn verkeert en daarmee een stoffelijk lichaam, dat hij desnoods onmiddellijk bezielde heeft, heeft opgetrokken tot het geestelijk element of zoals wij het waarschijnlijk achten-met dit lichaam zelve andere sferen betreden heeft, dan is inderdaad zo iemand te vergelijken met een hoogspanningsleiding met zeer hoge spanning. Zijn beroering zou dodelijk kunnen zijn. We kunnen de bewijzen hiervoor ook verder vinden. Er zijn n.l. tovenaars die onder bepaalde condities dode lichamen doen opstaan en lopen. Dat is in Tibet. En wanneer een dergelijk lichaam wordt aangeraakt gedurende dit experiment (de tijd, waarin zij door hun gezamenlijke krachten een entiteit de gelegenheid geven in dit dode lichaam te gaan en zichzelf te bewegen), dan stort dit lichaam ineem, maar ook degenen die het heeft aangeraakt valt door de dood getroffen neer. De verschijnselen daarvan doen denken aan blikseminslag.

Kort en goed, wij kunnen dus op velerlei gronden aannemen, dat Jezus inderdaad stoffelijk is herrezen. Maar dat doet men alleen, wanneer men daar een zeker doel mee heeft. En ik geloof, dat wij op deze tweede Paasdag dan ook verstandig doen om hier dit doel in de eerste plaats na te gaan.

Nu wordt er in de evangeliën zo hier en daar hierover wel wat verteld. Maar weinig is er bekend over hetgeen Jezus tot zijn leerlingen heeft gesproken tijdens die vijf à zes malen, dat hij hen in de zaal des avondmaals ontmoette. De eerste maal betrof het hier een vrij groot aantal aanwezigen.

De volgelingen van Jezus waren doodsbenauwd, dat zij ook voor een kruisiging in aanmerking zouden komen of dat zij gestenigd zouden worden. Gezien de houding van de tempel en de tempelwacht was dat ook niet onwaarschijnlijk. Daardoor is er dan ook een betrekkelijk heterogeen gezelschap tot elkaar gevluht, bestaande uit de apostelen (uitgezonderd Judas) plus enkele voor- aanstaande figuren, die menen, dat zij in de gemeenschap zullen worden aangevallen. Verder zijn er dan nog eenvoudige mensen bij, die hetzij uit trouw aan de apostelen of- wat waarschijnlijker is- uit vrees voor alles wat gaat gebeuren zich daar ook hebben teruggetrokken.

Wanneer Jezus zich de eerste keer in die besloten ruimte plotseling manifesteert, nadat de vrouwen (overigens tot ongeloof van de aanwezigen) hebben verteld, dat de meester waarlijk is opgestaan, wordt ons dit alleen maar beschreven als een verwondering. Wij hebben geprobeerd dit in de stroom des tijds na te gaan. En wij vinden daar dan een bevestiging door Jezus zelf in de volgende uitspraken :

De dood is voorbijgaand. Ik heb u gezegd : "Wie mijn weg volgt, zal de tweede dood niet sterven; maar het tweede leven staat hem toe." M.a.w. Jezus geeft de herrijzenis (ook in stoffelijke zin, wanneer dit nodig is) aan als een recht. Een pad, dat men verwerft door het pad van zelfverloochering te volgen, dat hij hen is voorgegaan.

Hij gaat dan nog een stapje verder. Want kort voordat hij verdwijnt (verdwijnt overigens, omdat zij onder elkaar zitten te strijden over de betekenis van zijn woorden, zoals echt de mensen altijd doen), zegt hij iets, wat voor ons op het ogenblik zeker de aandacht waard is. "Weet dan, dat zij die vrezen, hun vrees tot werkelijkheid maken. Doch zij, die betrouwen in de Vader en verken in Zijn kracht of uit Zijn naam, hun zal niets geschieden, want de Geest zal met hen zijn."

Nu begrijp ik wel, dat er mensen zijn, die denken aan wonderen. Maar de leer, die ik eruit wil trekken, is toch wel een klein beetje anders. Per slot van rekening, u leeft vandaag aan de dag in een wereld, die zeker even vol van vrezen is, als dit vertrek van het avondmaal was, toen de Meester zich daar nog niet had geopenbaard. De gevaren, die u dreigen en die u vreesen, zijn ongetwijfeld ongeveer dezelfde- zij het in een andere mate- als de gevaren die daar bestonden voor de leerlingen. U vreest n.l. allen in meerdere of mindere mate geweld en oorlog. Zij vreesden vervolgd en uitgeroeid te worden. U vreest aantasting van de sociale structuur en uw sociale status in vele gevallen. Zij vreesden dat zij gestenigd zouden worden, dat hun bezittingen zouden worden geroofd, of dat zij als slaven zouden worden verkocht. Dan vreest u verder nog de vernietiging van de wereld. Voor die eerste christenen was de dag des oordeels heel dicht nabij, zoals zij dachten. Het was maar een kort ogenblik. De Messias was er immers. Dan zou het Rijk aanbreken. En waar Jezus niet als een vorst was opgetreden, dachten ze dat het dan wel in de geest zou zijn. En dus gaan we zo dadelijk allemaal "het hoekje om". Een ietwat pijnlijke situatie. En nu komt Jezus en hij zegt: "Wat je vreest, maak je tot werkelijkheid."

Dat is een heel typisch iets. Waar je aan denkt, haal je naar je toe. Voor deze tijd kun je daar in ieder geval iets uit leren. Alles wat je vreest, dat breng je over jezelf. En ook datgene, waar je intens naar verlangt. Want er bestaat een directe binding tussen de gedachtenwereld en de wereld van de werkelijkheid.

Maar daarmee hebben we Jezus' doel nog niet verklaard. Ik meen dat doel te moeten vinden in vier woorden: "Ik ben met u." Dat is ongeveer het tweede wat hij zegt, als ze allemaal verbaasd zijn, dat de Meester binnenkomt. Het "met u" zijn wordt later een thema. Het is het thema, dat steeds doorklinkt (u kunt het in de evangeliën telkens terugvinden) in alles, wat hij na de herrijzenis op aarde doet. Hij is steeds weer hen nabij, hij verschijnt voor hen, hij geeft hun leringen en lessen.

Het is niet mijn taak om deze leringen en lessen op deze plaats naar voren te brengen. Daarvoor komt een andere spreker. Maar toch wil ik graag even iets van deze logica, verbonden aan de herrijzenis, nog omschrijven en voor u uitdrukken.

Wanneer Jezus herrijst in de stof, dit de mens toekent als een recht van de rechtvaardige (degeen die één is met God), zo geeft hij in de eerste plaats aan, dat er geen scheiding bestaat tussen stof en geest, maar dat stof en geest als eenheid kunnen optreden, dragende een perfecte harmonie met het Goddelijke daarin.

In de tweede plaats stelt hij, dat zij alleen door aanvaarding reeds een zeer groot gedeelte van deze kracht en deze werkelijkheid kunnen vinden.

Ten derde leert hij hun steeds weer een punt, dat deze wereld blijkt te vergeten: dat de taak van degenen, die Gods werk volbrengen, is het DIENEN. Verder Niets. Het dienen, het geven aan de mensheid. Alles wat hij hun zegt is erop gericht hen te brengen tot een eerlijk en openlijk aanvaarden van de wereld, zoals zij is. En daarnaast een zichzelf geven en het geven van de waarheid, die zij geleerd hebben. Opdat die wereld haar eigen werkelijkheid zal mogen veranderen.

Dat houdt in, dat alles wat in deze wereld gebeuren moet, vrienden, alleen van die wereld zelf moet uitgaan. Gods wil is de beperking van de mogelijkheden, die de wereld heeft. Maar daarnaast is haar taak en haar plicht vastgelegd. Zij moet haar eigen weg banen, haar eigen lot vormen. En degeen, die met God en in God wil leven en werken, heeft niet het recht de wereld te willen veranderen. Maar hij moet die wereld helpen, wanneer zij ten goede wil, door haar te dienen met heel zijn wezen.

Deze logica van het christendom komt in veel minder sterke mate tot uiting in de tijd, dat Jezus nog leeft. Als Jezus nog menselijk leeft op aarde, dan is het de leer, die op de voorgrond komt. Na zijn dood en herrijzenis geeft hij zeker nog leerstellingen daarover; maar hoofdzakelijk wijst hij erop, dat waarlijk christen zijn betekent het dienen van de wereld, die haar eigen lot verder volvoert.

En daaruit zou u- ook op deze zonnige Paasdag- voor uzelf de conclusie moeten trekken, dat het uw eigen zaak is, hoe gij de wereld wilt dienen. Maar dat ge- indien ge werkelijk de weg van de bewusten wilt gaan- nimmer en nooit zult mogen eisen, dat de wereld u dient. Als de moderne mens zich dat realiseert, dan heeft het pas zin te gaan spreken over de meer esoterische betekenis, die in Jezus' leven en vooral zijn herrijzenis gelegen is. Mijn vriend en collega, die u reeds de esoterische betekenis van de Goede Vrijdag uiteen gezet heeft, zal dan nu het woord nemen om u de esoterische betekenis van het Paasfeest zelve nader uiteen te zetten. Ik voor mij ga dus afscheid van u nemen. (Ik ben alleen de inleider.) Maar mag ik de hoop uitdrukken, dat u voor uzelve de juiste weg en de juiste houding zult vinden om dienende de wereld, niet eisende van de wereld, de goddelijke taak, die ook de uwe is, te volbrengen. Ik wens u dan verder een aangename Paasdag.

Goedenmorgen vrienden.

Ja, ik had al gezegd, dat ik over dit onderwerp nog zou gaan spreken. En de esoterie van het Paasfeest ligt ongetwijfeld in de gelijkenis, die er bestaat tussen de mens, die zijn werkelijk bewustzijn zoekt, en Jezus' leven en herrijzenis.

Als wij ons nu eens gaan voorstellen, hoe die herrijzenis plaats heeft, dan zien we wel in de eerste plaats, dat Jezus zich moet gaan aanpassen aan de wereld, waarin hij komt. Mijn voorganger heeft daartoe argumenten opgesomd; ik zou daarbij nog willen wijzen op de Emmaüsgangers en de wijze, waarop Jezus zijn verstoffelijking eerst a.h.w. op de proef stelt, voor hij zich op aarde verder en voor grotere menigten manifesteert. Terugkeren uit een gang door alle sferen, terugkeren naar de andere werkelijkheid, terugkeren vooral ook uit een innerlijk contact met de Oneindige Zelve, betekent de noodzaak om je aan te passen aan de wereld hier.

Degeen, die esoterisch verder streeft en daarbij voor zichzelf steeds meer inhoud in het leven vindt, is maar al te zeer geneigd om dat te vergeten. Hij zegt: "Maar in mij leeft toch de Vader; ik heb in mij die goddelijke kracht en dat licht gevonden; ik heb voor mij zoveel waarheid gevonden." En hij voegt er aan toe: "Dan moet die wereld dit aanvaarden." Hij ver-

geet, dat juist de grootste geestelijke waarheden, die er bestaan, weliswaar in heel de wereld leven, maar alleen door bewustwording tot openbaring komen. En waar niet heel de wereld met de esotericus bewust wordt, zal hij ook moeten beseffen, dat het zijn taak is om de innerlijke waarheid voor zich te behouden en te gebruiken, maar zich in de eerste plaats aan te passen aan de wereld, waarin hij leeft.

U kunt niet een grote geestelijke waarheid onverhuld brengen. Dat is gewoon onmogelijk. De mensen kunnen die niet aanvaarden, ze kunnen die niet begrijpen. Voor velen zou de innerlijke waarheid, die door een esoterisch denkend mens kan komen, een dodelijke waarheid worden, omdat hun wereld ineen stort en de rede haar verwerpt. Daarom moet ge steeds leren, wanneer ge innerlijk een nieuwe waarheid vindt en een nieuwe kracht, u te bezinnen en te zorgen, dat de innerlijke waarheid een gewaad draagt, dat aanvaardbaar is voor de mensheid. Esoterie is de weg van innerlijke bewustwording. Ze kan u brengen tot het contact met alle grote krachten van het Al. Maar dit is uw wereld. Dit is a.h.w. uw volk. Dit zijn degenen, met wie gij verwant zijt. En dezen zult gij moeten bijstaan en helpen. Niet op uwe wijze, maar volgens hun werkelijke behoeften.

Jezus doet dat ongetwijfeld. Hij geeft zijn apostelen en leerlingen de spectaculaire feiten. De deuren zijn vergrendeld en gesloten...en toch is Jezus opeens in hun midden. Het is niet zo moeilijk, wanneer je geestelijk hoog staat om desnoods een "dubbel" uit te zenden, een tweede ikheid a.h.w. die kan gaan door tijd en ruimte en die zich daar door reële hinderpalen niet eens laat belemmeren. Er zijn meer ingewijden op aarde, die dat doen. Maar het heeft geen zin om dat te doen, tenzij je er iets mee bereikt. Jezus gebruikt dit als een soort overtuiging, een geruststelling. En dat dit inderdaad zo is, daarvoor pleit het gehele evangelie verder. Want vanaf dat ogenblik horen we, dat zij weer uitgaan, dat zij zich weer tussen de mensen wagen. Dus Jezus gebruikt zijn verdere kracht om harmonie te scheppen tussen zijn leerlingen en de wereld, maar ook in de wereld als geheel.

De ware esotericus zal dit voorbeeld volgen, zo goed als hij kan. Al wat hij bezit aan gaven en mogelijkheden - stoffelijk zowel als geestelijk - dient hij te gebruiken om anderen rust, vrede te geven. Menigeen echter meent, dat deze taak op zichzelf gepaard gaat met een recht: het recht als ingewijde om van die wereld aanvaarding te vragen en gehoorzaamheid. Toch laat Jezus toe, dat Thomas, die de eerste maal niet aanwezig was, hem a.h.w. onderzoekt. Hij staat hem toe (staat er geschreven) om zijn vinger in de wond te leggen aan zijn zijde. Jezus had het niet nodig die wond te behouden. Maar het is vaak niet voldoende om iets te zeggen: je moet het bewijzen. En alle esoterische wetenschap moet praktisch bewijsbaar zijn. Jezus zegt wel: "Voorwaar Thomas, ik zeg u: Zalig zij, die niet gezien hebben en toch geloven." M.a.w. : de rede is een hinderpaal, wanneer het gaat om het hogere. Maar hij staat een oplossing toe.

Let wel, vrienden, wanneer wij een innerlijke wijsheid vergaren, wanneer wij in ons leven zwaar betalen voor al hetgeen wij verwerven, dan zijn we zo geneigd om te zeggen: "Daar hebben we zoveel offers voor gebracht, dat moet nu maar gaan werken. De wereld moet dat accepteren." Maar hier zegt Jezus zelf in zijn daden, dat zelfs de hoogste bereiking zich niet aan de behoefte tot bewijs mag onttrekken, indien dit bewijs zin heeft.

En dan moet u goed begrijpen, hoe dat in elkaar zit. Elk mens heeft de rede, heeft een zintuig. En er zijn veel mensen, die geestelijk gaarne hoog zouden streven en die toch niet kunnen aanvaarden, niet kunnen geloven. Voor hen staat die wereld a.h.w. in het teken van het verstand en van de zintuigen. En de hoogste geestelijke wijsheid krijgt voor hen alleen betekenis, wanneer ze uit die zintuiglijke ervaring, uit dit redelijk bewijsbare, iets constateren. En let wel, er is onder alle apostelen, alle leerlingen, ja, het hele Joodse volk, maar één geweest, die Jezus het bewijs waardig achtte. Thomas, die wij wel eens spottende "de ongelovige Thomas" noemen. Want Thomas wil zijn persoonlijke vaststelling aanvaarden. Wij mogen alleen daar bewijzen (ook onze esoterische meermalen en onze kracht), wanneer dit werkelijk zin heeft, wanneer een mens dit als laatste stimulans alleen nodig heeft om over

te gaan tot een ander geestelijk leven.

Maar in deze moderne tijd zou deze Thomas weinig geloofd hebben. Hij zou hebben uitgeroepen: "Och Heer, ik weet wel, dat ge een goed hypnotiseur zijt! Ik kan het niet geloven. Ik zie het wel, maar het is onmogelijk." Zolang ergens de wereld zo staat tegenover hetgeen uw innerlijke waarheid is, uw innerlijk leven, moet ge erover zwijgen.

Opvallend is ook, dat wij in de evangeliën weinig of niets vinden over Jezus' werken en spreken bv. met de vrouwen. Men heeft alleen a.h.w. een paar notities gemaakt van hetgeen volgens de schrijvers belangrijk was, in deze periode tussen herrijzenis en hemelvaart. Het intrensiek waardevolle van Jezus' leringen is daardoor mondelinge overlevering geworden of teloor gegaan. Ook dit is begrijpelijk. Want juist een mondelinge waarheid - al is ze misschien zelfs vastgelegd - die niet onmiddellijk behoort tot een algemeen aanvaarde goddelijke openbaring, ach, die schuif je liever opzij. Er zijn apocriefe werken geweest, waarin inderdaad ook deze periode wordt opgesomd. Maar voor de kerk was dat minder aanvaardbaar. En ik geloof, dat ze daarom in het vergeetboek zijn geraakt.

Wanneer echter een mens tussen zijn eigen werkelijkheid, zijn eigen leven, zijn zorgen en zijn bezwaren en de geestelijke werkelijkheid zozeer in tweestrijd staat, als de mensen in deze dagen doen, dan mogen we geloof ik ook hier wel even iets uit aantekenen. Ik ga u niet alles in spruken vertellen, maar ik zal het samen vatten, dat is dan wel voldoende.

Jezus leert dan uitdrukkelijk - ook aan de vrouwen: "De weg, die gij gaat, is onbelangrijk, zolang het een weg is van waarheid. In u ligt de waarheid van uw denken en uw werkelijk verlangen, de waarheid van uw innerlijk erkennen en de daardoor ontstane noodzaak tot daden van betekenis. Begrijp dat de mens, die van binnenuit leeft en handelt, daardoor gelijktijdig bewust wordt van de Vader en de Vader openbaart op aarde." Je begrijpt wel, dat dat lastig is. Per slot van rekening, als je zoiets in handen hebt en dat wel van de Zoon des Mensen, dan kun je tegen elkaar zeggen: "Vertel maar wat je wilt over al of niet naar de kerk gaan, ik voor mij weet meer. En zo lang ik van binnenuit beleef, is dat goed." Daarom heeft men dit waarschijnlijk terzijde gesteld.

Maar vrienden, wanneer we dit nu eens esoterisch ontleden, wat blijkt ons dan? Het menselijk leven is slechts de uitdrukking van het innerlijk leven. U hebt een ziel, de goddelijke adem, in u geopenbaard als een vonk Lichts. Ge hebt in u de geest, het bewustzijn, dat over de tijd wegvoert in uw bestaan. Deze dingen plus de werkelijkheid Gods zijn de ware wereld. Voor ons zeker. Maar een stoffelijk leven met een lichaam, dat zo snel teniet gaat, met herinneringen, die verbleken en die al vergaan zijn vóór je goed en wel ten grave wordt gedragen, hebben toch eigenlijk niet veel betekenis? Wij kunnen nooit in het materiële alleen een cosmische waarheid zoeken. Wij kunnen dit alleen zoeken van binnenuit. Wij moeten leven van binnenuit. In ons - ook wanneer de stof zich dat niet realiseert - is de herinnering aan goddelijke waarheden, aan licht en misschien ook aan duister. In ons is de geestelijke behoefte tot verdergaan plus de richting, waarin wij verder willen gaan. Die zal van mens tot mens verschillen. En daarom is het alleen maar juist voor de esotericus om te leven, wanneer je dat van binnenuit doet.

Tot de leerlingen heeft Jezus ook het een en ander daarover gezegd. En wel in het bijzonder tot Petrus, die dat - zoals hij dat zo vaak heeft gedaan - waarschijnlijk ten dele in de wind heeft geslagen. Want Petrus had ook zijn eigen weg. En Petrus was er een, die eigenlijk het zwaard toch wel erg gemakkelijk vond. En als het zwaard niet stoffelijk gebruikt moest worden, dan het zwaard van geestelijk overwicht, van geestelijke krachten. Maar Jezus denkt er toch anders over. Hij zegt n.l. tegen deze leerlingen: "Weet wat gij zijt. Besef dat gij geen eisen kunt en moogt stellen aan allen, die leven. Slechts wie vrijelijk en uit vrije wil mijn weg gaat, zal door mij het doel bereiken. Want ziet, voor u ben ik de weg en de waarheid. (De nadruk ligt op het "u".)

Ja, dat is natuurlijk lastig voor de dogmaticus, die hier wil gaan

zeggen: "Ja, maar Hij is de enige weg." Er zijn zoveel mensen op de wereld en elk van die mensen heeft een eigen weg, een eigen waarheid. Wie Jezus aanvaardt, vindt in hem de enige weg en waarheid en kan alleen door hem tot de Vader komen. Maar dat wil nog niet zeggen, dat er geen andere wegen zijn. En even verderop zegt Jezus daarnaast: "Wie echter de liefde kent, die de Vader werkt in elk wezen en kent tot elk wezen, die zal het ook mogelijk zijn de Vader te kennen."

Dat is voor Petrus natuurlijk niet zo erg leuk. Vroeger was het al zo'n wildebras van: "Kom, jongens, sla d'rop! Dan is het onze waarheid ten goede." En wanneer dan bovendien wordt gezegd: Zo stel nimmer uw geloof en uw regelen anderen als wet, want waar gij een wet stelt, wordt ze gebroken," dan is het bitter voor Petrus. Per slot van rekening wil hij zijn eigen idee toch uitleven. En dat dan de wetten, die hij stelt, tot mislukking voeren, daarvan getuigt de eerste christengemeente in Jeruzalem wel.

De innerlijke betekenis is zo eenvoudig als het maar kan: In u ligt de mogelijkheid om alle mensen veel te geven; soms alleen een flits van een gedachte te wekken, soms een woord van waarheid te vertalen, soms een totale lering. Maar hoe het ook zij, zodra gij eist, is de mogelijkheid tot contact verloren. Elke eis, die je stelt aan het leven, aan de cosmos, aan God, aan de mens, verbreekt de werkelijke harmonie daarmee. En Jezus keert na zijn dood terug, om juist deze dingen te bevestigen.

Ja, er zijn natuurlijk meer dingen aangeroerd. Neem nu b.v. het bekende "tu es Petrus". Gij zijt Petrus en op deze steenrots zal ik mijn kerk bouwen." Ja: maar heeft Jezus dat wel gezegd? Zo? Als we n.l. de tekst terugvertalen in het Aramees, dan zou er ook gezegd kunnen zijn: "Gij zijt als steen (in plaats van Petrus, een naam, die Simon aanneemt): en deze steen kan geen kerk bouwen." Het is slechts een klein verschil. Maar in het Aramees, dat waarschijnlijk gesproken werd, is deze betekenis identiek a.h.w. wat de letters betreft met de bekende versie.

Indien gij voor uzelve u bindt aan eigen leer en werken, zo zijt ge als een steen, een rots. Met een rots kun je geen kerk bouwen. Met een rots kun je niet Gods schepping verwerklijken. Steen vergeleken bij de mens is levenloos en dood. Wanneer gij leert, mens- al zijt ge nog zo bewust- alleen vanuit uzelve, alleen voor uzelve, dan zijt gij ook als steen. Harde steen. En in u is geen mogelijkheid en vorm om in de cosmische tempel, die God Zich bouwt, uit Zijn schepping, een plaatsing te verdienen. Besef dat wel. Het is niet alleen onze taak om innerlijk wijs te worden, om groot te worden en het leven te kennen; het is onze taak juist om ons aan te passen aan de schepping. Jezus' hele bestaan na zijn dood is een voortdurend zich aanpassen.

Er zijn slechts twee punten, waar wij voor een ogenblik ontdekken: Hé, hier heeft hij de banden losgelaten. Dat is n.l. bij de verheerlijking op de berg Tabor; en dat is op een niet in de evangeliën maar wel in enkele apocriefen genoemd ogenblik, dat men Jezus de vraag stelt, hoe lang hij nog leeft. En dan zegt hij: "Ik ben u het eeuwige leven"; en hij werd tot een vlam, die hun de ogen verblindde.

Zie, Jezus beheerst zich. Hij moet passen in de maatschappij. Hij moet passen in de eenvoudige ideeën van zijn tijd. Bedenk: de grootste ingewijde, die op aarde leeft, toont zich vaak aan de mensen als een eenvoudige of zelfs simpele mens. Als iemand, die een klein beetje weinig verstand heeft; maar hij brengt vreugde en soms een onverwachte wijsheid. Maar hij is zeker nooit de "meerdere". Jezus leert het ons na zijn herrijzenis nog eens met volle kracht en vol gewicht: "Zelfs indien gij uit de dood herrijst- het grootste wonder, waar de mensen naar verlangen- dan nog zult gij de eenvoudige moeten zijn, de dienaar. Slechts indien gij u vormt aan Gods schepping, zult ge als bewuste uw plaats in die schepping innemen."

Gelukkig geeft Jezus ons ook verschillende dingen, die toch wel erg vreugdig klinken. Ze vragen hem n.l. in die dagen ook weer eens: "Heer, wanneer komt het Koninkrijk Gods?" We kunnen dat begrijpen. Ze hebben net zoveel ellende gehad en nu zouden ze ook eindelijk wel eens een fauteuil of een

tróón willen hebben, zodat ze het er eens een beetje makkelijk van kunnen nemen. "Heer, wanneer komt het Koninkrijk Gods?" Wat zegt Jezus? "Het Koninkrijk Gods IS in en rond u, zo gij de werkelijkheid kent."

Ik geloof, dat dit niet zo maar moet worden gezien als een tekstje of een antwoord. Ik geloof, dat dit voor ons juist de blijde Paasmededeling is. Het is wel tweede Paasdag, maar met Pasen mag een mens blij zijn, vrolijk zijn. U, die wijsheid draagt misschien in uzelf, u vrienden, die verlangt naar wijsheid, naar inzicht, naar begrip, naar vrede..." het Koninkrijk Gods is in en rond u." Het Koninkrijk Gods is werkelijk. Het is niet een kwestie van "wanneer zullen wij, bewusten, eindelijk deze wereld perfect maken? Neen. Wanneer zullen wij bewust wordend de perfectie beseffen! Wanneer zullen wij mensen, wij geesten, uit de beperking van onze eigen ikheid kunnen binnentreden in de volmaakte werkelijkheid, die is gelijk aan het duizendjarig Rijk Gods, het Huis des Vaders, aan het Koninkrijk Gods op aarde en in de hemelen.

Als je in jezelf zoekt, vergeet je vaak, dat je jezelf niet zoeken moegt. En waar je als mens of geest jezelf voor een kort ogenblik vergeet, daar openbaart zich de volmaakte, de vol-lichtende en geluk-brengende werkelijkheid, die voor ons is geschapen; in jezelf en buiten jezelf. En wanneer de wereld dan schijnt te vergaan voor uw ogen en u kunt deze werkelijkheid betreden, zo zal niets u deren. Indien gij deze werkelijkheid beseft en de wereld schijnt u uit te werpen, gij zult die wereld in en rond u kennen en er mee één zijn in de naam Gods. Er is geen weg, die u van anderen kan afvoeren, zolang gij in uzelve Gods Koninkrijk zoekt en ontdekt. Er is geen scheiding door dood, door het gaan naar verschillende werelden of sferen nadien, er is geen eenzaamheid, er is niets buiten Gods Koninkrijk, buiten de gelukkige, volledig je vullende werkelijkheid, wanneer je jezelf vergeet.

Dit is misschien de mooiste Paasgedachte, die er bestaat. Wanneer u in de stof leeft, dan lijkt het ons geestelijk wel eens, of u in het graf ligt. Dan kijken we en proberen we u te helpen. Maar we zeggen: "Eens zullen zij herrijzen. Zij zullen opstaan uit den dode van het onbewustzijn." Wel hier wordt het aan de hand van Jezus' leer en lijden, aan de hand vooral van zijn herrijzenis en zijn leringen nadien duidelijk, dat die herrijzenis nergens aan gebonden is buiten het "ik". En dat waarlijk gezegd kan worden: "De mens, die zichzelf vergeet in God, leeft eeuwig."

Dit is niet iets om bang voor te zijn, lieve vrienden. En er is ook helemaal geen reden om sentimenteel of droevig te worden. Leef van binnenuit, beleef de werkelijkheid, die je kent en de wijsheid, die je bezit. Maar bovenal: Leef niet voor jezelf. Wie voor zichzelf leeft, leeft in de wereld van ondergang en vergankelijkheid. Maar wie leeft voor anderen, wie Gods Rijk als doel stelt, die leeft in eeuwigheid. Herrezen uit het graf van redelijk denken en wondergeloof tot de lichtende werkelijkheid, zoals Jezus na zijn kruisdood uit het graf opstond. Levende, waar ook in de wereld of sfeer, en altijd weer in staat om op te gaan in de grote werkelijkheid van de Vader, die ons liefheeft.

Ja, het wordt tijd, dat ik een andere spreker aan het woord laat. Ik weet het wel, ik ben niet zo'n buitengewoon goede spreker. Maar ik hoop, dat u toch de bedoeling hebt begrepen. Ik zal het nog één keer zeggen. Ik vind het zo prettig om het te zeggen:

Denk niet, dat je ongelukkig bent. Denk niet, dat je lijdt. Begrijp : dit is alles maar een klein verschijnsel, dat voorbij gaat. Denk steeds aan jezelf : De Kracht, Die het Al heeft geschapen, is in mij werkelijkheid. En probeer in en vanuit die Kracht te leven en te werken. Wanneer je dat doet, zijn je kwalen weg; dan is je eenzaamheid verbroken; dan is er alleen nog maar het volle, vreugdige leven van de volmaakte schepping, waarin wij wandelen over de wereld.

Dit is de grootste esoterische wijsheid, die ik u geven kan vandaag. En dan wens ik u verder alleen nog maar vele prettige dagen.

Goedenmorgen vrienden.

Tweede Paasdag, dat is het spel van het leven. Dat zijn de mensen, die naar buiten trekken of rondrijden. Dat is het vollopen van theaters..... en ook dierentuinen, waar de mensen de apen en de apen de mensen bewonderen. Dat is het samenvloeien van de kolder van het leven, van werkelijkheid en ernst. Dat is de gedegen chique en deftigheid van het nieuwe costuum, van de nieuwe jurk en de haastige vorkreukelingen in al te grote drukte. Het is het één en het ander.

Tweede Paasdag is de dag, dat de mensen er iets plezierigs van maken. En waarom zouden ze het niet doen. Per slot van rekening: Is Jezus herrezen of niet? Als je dat gelooft, dan moet je toch jubelen en juichen. En zelfs als je daar een beetje aan twijfelt, begint de lente niet? Heb je de vogels al horen zingen? Die zijn allang aan de voorbereidselen van het huwelijk begonnen. Zo dadelijk wordt het druk. Dan wordt het nesten-bouwtijd. Dan moeten de eieren gelegd worden, u weet wel, in mei. Maar op het ogenblik? Op het ogenblik is het de tijd om je voor te bereiden, om te huwen of blij te zijn.

En voor u ook. Het is Pasen. Je blaast eens even uit. Je houdt je wat bezig met geestelijk licht. Je zoekt wat naar innerlijke wijsheid misschien. En je gaat er nog eens gezellig op uit. Waarom niet?

Zo dadelijk komt het leven, dat zoveel moeilijkheden kent. Zo dadelijk komt de zomer, de herfst en de winter. Maar het is nu nog pril, het is jong. Het houdt bloeit. De lucht begint in zijn wolkengevaarten al die tint blauw te verwerken, die zo stralend kan zijn in de zomer. En zelfs de zee heeft haar modderige kleur zo langzamerhand opgegeven voor een groen, waarin al een waas ligt van de blauwheid en de klaarheid van een stille zomeravond.

Tweede Paasdag, een dag om na de ernst misschien van de Goede Vrijdag en de vasten, waaraan je misschien hebt gedaan (per slot van rekening, dat kun je naar buiten toe altijd gemakkelijk doen; en naar binnen toe heb je toch altijd dispensatie; je kunt natuurlijk de stilheid van de Lijdensweek heel gedegen vieren; wat je leest ziet toch geen mens, en anders doe je er maar een vrome omslag omheen)...ja, dat is zo vrienden. U lacht er om, maar het is toch zo. En nu is het tijd om eens even los te breken.

Mag ik nu eens wat zeggen? Heb je de lentekleuren gezien? Heb je het klingen van de klokjes gehoord? Heb je gezien hoe bij het smelten van de sneeuw en bij het wassen van het regenwater langzaam maar zeker de kleuren zijn gestegen en de bomen nieuwe gloed en groene glans hebben gekregen?

Heb je gehoord hoe de vogels roepen? Hoe ze roepen van lentetijd? Heb je gehoord hoe de wind in het suizen diep in de sneeuw glijdt?

Heb je gehoord en heb je begrepen, hoe het al van het dagelijks leven weer spreekt van het goddelijk Wezen; en door de beperking altijd weer de glans van de werkelijkheid breekt?

Heb je gehoord hoe uit menselijk denken en menselijk zorgen, gevlochten tot een koord, gekomen is in uw beleven en wordt geboren het nieuwe Woord, dat roept? Is dat nu niet Pasen? Lente?

Lammetjes dartelen de weide in. Stom en met stijve pootjes; net een stukje speelgoed, maar jong leven!

En de bollen? Natuurlijk, je moet naar de bollen toe. Of ze bloeien of niet, je moet er naar toe, want het is lente, het is Pasen, nietwaar?

En dat feest, vrienden, bestaat niet alleen uit stoffelijke dingen. Want weet u, als je hier op aarde leeft, dan zie je dat zo. Dan denk je: Tjonge, laten we nu nog eens eventjes een geestelijke vorfrissing halen en dan duiken we vandaag nog eens heerlijk in de vrije tijd.

Maar vrienden, dat het begin van dat lentegevoel ons zo boeit, dat is eigenlijk alleen maar een heel flauwe weerkaatsing van de werkelijkheid. Natuurlijk, Jezus leefde een heel lange tijd geleden. In de cosmos zijn we het al bijna weer vergeten. We weten het nog wel, maar zo belangrijk is het eigenlijk niet meer. Per slot van rekening, wie kan zich vandaag aan de dag nog bezighouden met iets, wat 2000 jaar geleden is gebeurd?

Ja, het is de tijd van ontwaken. Geestelijk ook. En daarom kijken wij niet meer naar de glorieuze opstanding van Jezus op aarde. Nee, nee, nee, wij kijken naar de opstanding van de geest.

En dan denkt u misschien: "Tjonge, wat een verhalen. Hij staat daar maar grappen te verkopen." Natuurlijk, waarom zou ik niet! Het is een vreugde tijd.

Hebt u al eens gezien, hoe wanneer de gordijnen scheuren in de sferen en het licht des Heren gouden koorden doet vlechten, zich het goddelijk wezen en de liefde zo over alles heenlegt?

Hebt ge ooit uit schemerkleuren geboren zien worden het cosmische goud, waar uit zielen, tot bewustzijn komen, de Schepping Zijn tempelbouwt?

Hebt ge gezien achter de verblindende lichten die schemer van vrede, de taal die zij spreekt; en de stilte, die in je hart alle weten aanvult tot niets, ja, niets je ontbreekt?

Heb je jezelf wel eens zien herrijzen, doorbreken de spiegeling van 't eindig bestaan om vorm te verlaten en in kleuren en klanken en werken verder door 't leven te gaan?

Heb je geleerd om je Schepper te danken voor al wat Hij je geeft aan zon en aan licht? Ben je herrezen het innerlijk wezen en kennende 't leven niet slechts als een plicht, maar als kostbaar geschenk door het Al je gegeven en gezegd: "Mijn God, hoe heet ik U dank voor het leven, de vreugde, de zon en het lijden. Ach, God, in U ben ik eindelijk herrezen. Nu ken ik de vreugde. Mijn ziele is vrij!"

Maar ach ja, wat weten jullie van de sferen af. We praten er wel over, maar er zijn er maar weinigen, die erin ontsnappen even een paar uur. En dat is maar goed ook. Anders zou je heimwee hebben. We weten altijd weer: "Nu herrijst een ziel." Maar als wij voor elke herrijzenis van een ziel in vrome bewondering moesten neerknielen, dan zouden we niet eens tijd hebben om op tweede Paasdag naar jullie toe te komen. Ja, u lacht erom, maar het is toch zo. De herrijzenis is een voortdurend gebeuren. Het is alleen maar een weten: Het komt voor ons, als we het al niet hebben kunnen ondergaan. Voor ons is de hemel blauw, voor ons bloeien de bloemen, voor ons zingen de vogels, voor ons is de wereld. En achter die wereld ligt de oneindigheid, de sterren en heel wat mooiere dingen dan Marsmanneltjes en zo. En als je werkelijk wat wilt weten over volmaaktheid, dan moet je zeker niet naar Venus gaan. Dan zijn er heus wel andere werelden, die beter zijn.

Als je vrij bent, herrezen bent, weet je wat dat betekent? Dat betekent, dat je vrij kunt uitgaan door het hele Al. Vreemde werelden met kristalstructuren, torens zo rank en zo ijl en zo licht. En daarin voel je de kracht van een menselijk leven, dat in zijn streven nog niet aan zichzelf ontronnen nog niet de werkelijkheid gewonnen heeft en nog in de kristallijnen toren en in de ijle vormen leeft. Je gaat naar een wereld, waar alle leven tezamen denkt en tezamen streeft, waar geen haat, geen misnoegen ooit de harmonie van het gezamenlijk werken en streven verbreekt. Je hoort er de zangen, waarderinnen geven, je ziet de engelen met zonnen als troon; en als je zo voortwikt door glansen omgeven, ach, vrienden, je vindt het doodgewoon.

Want boven dat Al en in dat Al de enige werkelijke bijzonderheid, dat is die Wet, die Wil, dat Licht, dat Leven, dat alle dingen voortgeleidt tot eenheid en volmaking van streven.

Ja, je zou er eigenlijk zo nu en dan eens uit moeten gaan. Het is tweede Paasdag. Jezus is herrezen. En dan blijven jullie zo maar hier zitten? Op aarde? Vind je niet één ogenblik de kans om lichtend mee omhoog te gaan? Ze zelden toch, dat Jezus tot in de hel is gegaan? Vindt u dat uw leven een hel is? Kijk dan eens goed naar die herrijzenis. En nu niet als iets van 2000 jaar geleden. Nee, als iets actueels, dat nu bestaat voor u. Vlieg er eens uit, uit uw beperking en uw bekrompenheid. Probeer eens één ogenblik dat goddelijk licht en die goddelijke kracht te ervaren. Probeer eens voor één ogenblik te vergeten wat mogelijk is en wat onmogelijk is; wat gedegen waarheid is en wat theologen en alle anderen zeggen. Vrienden, probeer die dingen nu eens te vergeten. Vlieg er uit. Herrijst eens voor een kort ogenblik vanuit je stoffelijke beperking naar een geestelijke waarheid. Leer zelf te herrijzen. Dat

lijkt me voor de tweede Paasdag de leus.

Het klinkt misschien een beetje gek, maar je zou eigenlijk dat hele Paasgebeuren kunnen parafraseren. Ik zou een parallel willen trekken, zonder er ooit iemand mee te kwetsen, want dat zou ik nooit willen doen. En dan bedoel ik dit:

Hoe somber staat het kruis op Golgotha. Hoe zijn de wolken met een klacht, de hemelen met een traan geladen. De wereld beeft en siddert voor de toorn van God en het splijten van graven.

Maar ternauwernood is de aarde tot rust gekomen, ternauwernood is blauwe lucht weer in het zwerk herleeft, of een licht wordt in de nacht geboren, dat nieuwe dag en nieuwe zon al geeft.

De aarde wist het niet tevoren. Ze heeft de werkelijkheid nog niet verstaan. Anders zou ze niet sidderen en beven, maar juichend met de ziel, die met de mensheid het tijdelijke heeft gedeeld, tot andere sferen verdergaan.

Waarom zou je- als de aarde- beven en lijden, als geslagen aan het kruis, wanneer je vrolijk op kunt wieden en voor een ogenblik je ziekte kunt vergeten en je lijden, teruggekeerd in 't Vaderhuis?

Laat vrij de ziele gaan, leer vrij de wieden strekken. Leer in jezelf wekken: de adem van God en het levende Licht. En houd al je denken, je leven en streven op goddelijke grootheid en vreugde gericht.

Zoals een mens in zijn jeugd meent de woorden als een leer te aanvaarden...maar niet veel meer, zo neemt gij datgene, wat wij u brengen, als een esoterisch belangrijke en bijzondere leer. Maar wie van u weet dan in zich te ontsnappen, te vergeten beproeving en lijden en dood? Wie weet in zich dat licht te ontvangen, dat sterker is dan alle ellende en nood?

Jezus, die is uit den doede herrezen. Jezus herrees uit 't zwaar gesloten graf. Hij bracht met zich het licht en de sidderende vreugde van één, die zijn leven heeft gebracht. Jezus is plotseling gegaan en verschenen en heeft de leerlingen veel verteld, maar bovenal wat er was aan licht en aan vreugde en nimmer bedruktheid en nimmer geweld.

Waarom gij bedrukten, bedroefden der aarde, gij lijdend van buiten en ... van binnen neutraal... zult ge dan eindelijk van binnen begrijpen, wat Jezus deed in 't herrijzen? Verstaan de taal der eeuwigheid en der wijzen?

Ja, het is misschien niet zo dichterlijk, maar het is toch van harte gemeend.

En nu, als slot, nog even over de ernstige werkelijkheid. Hoe rijk ben je niet! Ja, daarvoor hoef je niet in je portemonnaie te kijken. Hier en daar zitten er hiaten in, dat weet ik wel. Maar hoe rijk ben je niet! Je hebt toch het leven en het zonlicht? Waarom ben je bang voor een ziekte? Waarom ben je bang voor pijn? En waarom denkt u, dat de eenzaamheid niet te dragen is? En waarom meent u, dat er nooit eens een vervulling komt? Waarom? Waarom mensen? Is dat allemaal zo belangrijk om aan te denken? Ja, als u er aan blijft denken, dan wordt het steeds zwaarder en gewichtiger. Dan wordt het een molensteen, die om je hals hangt. En als dan eenmaal in het leven springt, ja, dan ga je "plomp" naar beneden. Dat garandeer ik u.

Maar als je nu eens van binnen eventjes- alleen maar eventjes- na kunt denken over wat uw Paaswijding betekent. Natuurlijk, de zon en de vreugde, maar ook de aanvaarding. God heeft u lief. Dat vinden de mensen mooi: God heeft me lief. Maar wat betekent dat? God heeft je lief. D.w.z. dat alles, wat lichtende kracht is, wat leven is, je liefheeft. D.w.z. dat alle hemelse licht rond je is. D.w.z. dat alles, wat je aan jezelf aan boeien en aan ketenen oplegt, aan somberheid van eigen gedachten en onvolkomenheid misschien in je leven, je neerhoudt en dat dat je in het duister stelt; maar dat het zonnige, goddelijke, gouden licht steeds weerkeert, wanneer je maar voor een ogenblik durft te zeggen: Wat geeft het; God heeft me lief! Dan herrijst je uit de dood van mentale beperking. Dan herrijst je uit je machteloosheid, innerlijk. Dan herrijst je uit het duister. Het duister, dat niet noodzakelijk is, omdat al die stoffelijke dingen uiteindelijk van minder belang zijn dan je denkt.

Of misschien denk je, dat je oud bent, dat je je lentetijd hebt gehad. Maar vrienden, je hebt nog steeds je lente. Niet van de stof, maar van de

geest. En dat is het enige, dat er op aan komt. Ergens, in en rond je, heb je de mogelijkheid om het eeuwig licht in je te kennen en te dragen. Ergens in en rond je, bezit je eigenlijk al de vrede, die je nog zoekt. In en rond je bestaat reeds die band, die je nog niet beseft, die band met de Oneindigheid.

Pasen betekent voor u niet een herrijzen tot een nieuw leven, maar een herrijzen tot het leven, waarvoor de Schepper je heeft bestemd.

Herrijzen tot je eigen werkelijkheid.

Keer terug, ziel, tot hemelen, verkoren
vanuit de duisternis, waarin ge nog uzelf besluit.
Aanvaard uw kruis, aanvaard uw lijden.
Leer niet de plichten te vermijden,
maar ga boven het lage uit.
Herneem uw recht, herwin uw Eden,
wandel met God, als eens de eerste mensen deden.
En leer om in jezelf te dragen
de zon, het licht, de eeuwigheid.
Dan pas heeft 't zin op aard te leven.
Dan pas wordt alle mensenstrijd
een cosmisch nieuw bestaan gegeven
en wordt zij daar tot 's Heren troon,
tot edelsteen, uit 's Heren schatkamer genomen
en u gegeven als een gave.
Opdat ge u ook aan 't gebroken goddelijk Licht
in 't steeds aanschouwen meer kunt laven
bij het vervullen van uw plicht
en vrijelijk op zult kunnen gaan
tot God, zelfs in het stofbestaan.

CONTENTS

CHAPTER I. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1776 TO 1865. 1

CHAPTER II. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1865 TO 1898. 15

CHAPTER III. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1898 TO 1914. 30

CHAPTER IV. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1914 TO 1918. 45

CHAPTER V. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1918 TO 1921. 60

CHAPTER VI. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1921 TO 1929. 75

CHAPTER VII. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1929 TO 1933. 90

CHAPTER VIII. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1933 TO 1945. 105

CHAPTER IX. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1945 TO 1953. 120

CHAPTER X. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1953 TO 1961. 135

CHAPTER XI. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1961 TO 1969. 150

CHAPTER XII. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1969 TO 1977. 165

CHAPTER XIII. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1977 TO 1981. 180

CHAPTER XIV. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1981 TO 1989. 195

CHAPTER XV. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1989 TO 1993. 210

CHAPTER XVI. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 1993 TO 2001. 225

CHAPTER XVII. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 2001 TO 2009. 240

CHAPTER XVIII. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 2009 TO 2017. 255

CHAPTER XIX. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 2017 TO 2021. 270

CHAPTER XX. THE HISTORY OF THE UNITED STATES FROM 2021 TO THE PRESENT. 285

CONTENTS